

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea” (4 pag.) numai 100 Lei pe an.
 „Foaia Interesantă” (4 pag.) 60 Lei pe an.
 Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 150 Lei pe an și capătă și „Plugarul Luminat”, fără alt adaus la plată.

Foale pentru popor.
 Apare JOIA
 Director: Ioan Moja.

Pentru străinătate: 300 Lei pe an, trimiși în banii țării aceleia în preț de 300 Lei, sau prin cec de bancă.
 Redacția și Administrația: Orăștie (jud. Hunedoarei).

10 Decembrie...

Ziua de 10 Decembrie va rămâne și ea o zi de frumoasă pomenire în istoria zăbucimărilor mult încercatului nostru neam, pentru a sa arca pe treapta de stăpân al casei în țara lui, — după-ce veacuri aproape ne sfârșite, neamuri streine l'au jînat dript la pământ...

După-ce brațul armatei române a răsturnat și a alungat de pe trapeal neamului nostru pe trafașii noștri împilatori, și a înalțat steagul stăpânirii și științei românești aici în Ardeal, ca și în Bucovina și Bessarabia, — tinerimea română, care a dat năvală asupra Universităților foste mai nalate streine, la Cluj și Cernăuți, — pe lângă cele din Iași și București, — a văzat un lucru ciudat: că numai steagul românesc pe aceste Universități, dar în lăuntrul lor Români sunt coplașiți grozav de streini, în întâia linie de Jidani, cari amenință a fi mâne ei pătera hotăritoare de „invățaji” al țării, ba chiar condacători politici. Și atunci, la 10 Decembrie 1922, cei mai bani din sânul tinerimii universitare, s'au adunat la sfatul dela toate Universitățile din țară și au chibăzit, că: ce e de făcut? și au luat bărbătesca hotărîre, de a începe luptă mare, luptă răsunătoare, luptă cu capul 'n mână, pentru a înălțura primejdia grea ce amenință viitorul culturii naționale, ba viitorul statului, ca stat român, și ca atare viitorul neamului românesc în țara lui!

„Ce folos de noi, — și au zis banii tineri, — că vom ieși din aceste școli cu diplome de advocați, de doctori, de profesori, și nu vom mai încăpea de advocații, doctori, profesori, ingineri și tot felul de cărturari streini, cari se vor îmbulzi și în viața de toate zilele peste noi, ca și aici în Universitate? Noi să fim tot abia „suferinși”, noi cei în vârstă, în țara noastră?”

Și s'au deslășit leptele stăruinței cunoscute, pline de suferință mare românezelor Guvernelor (liberal) nevrând să pricopă ridicarea asta a tinerimii, și au luat biclul în mână și baloneta și le-a aștut tinerilor calca. I-a lovit, i-a lovit crunt, sângeros. Dar acești tineri nu erau din cei cari să se îndoale în fața loviturilor ce se primesc în o luptă mare, vie ele dela doșmani, sau dela — părinți. Pe unele ca și pe altele le-au respins cu o mândrie și bărbăție ce l'a făcut labiși de tot sufletul românesc din țară! Și când au văzut că

nu pot răzbi și-s în primejdie a fi răpuși în chip umilitor de brațul înarmat sălbatec al stăpânirii, — au pus și ei mâna pe armă, și numai o întâmplare i-a împedat a da o pildă grozavă, dar înțeleasă, împilatorilor lor, și dușmanilor și părinților...

A armat Văcăreștii, Galata, Tarna-Severin, Clujul, cu temnițele care înghitau pe cei mai buni tineri ai poporului nostru...

Dar lume tot mai multă trecea pe partea tinerilor drepti și cu bușă grijă de viitorul lor, și dintre mulțimea poporului și din rândurile cărturarilor, pază suel Ci guvernul liberal ținea să se arate strâmb și atot hotărîtor.

Când tinerii se încercat în anul trecut și acum doi ani să sârbaze ziua de 10 Decembrie, ca zi în care Domnul li-a deschis lor vederea împede și le-a înălțat fața zpre cer, și a pogerit peste ei debul luminat al înțelegerii rostului ce l'au ei în viața neamului lor și a vărsat în inimile lor fiacăra lupiei de apărare a neamului. — guvernul scurt văzător li-a zis: „Nu se poate! nu aveți voie a sârbători aceasta zi!” — Și iară s'a aruncat cu pumnii poliștilor și cu prăseana sabiei între ei! Și mai vărtos i-a îndârjit pe ei!

Dar iată, în al patrulea an de pomenire a acelei zile, prețioasă și tineretului și neamului nostru întreg, — ajun'am a vedea altă lume, altă purtare din partea stăpânirii!

În anul acesta ziua de 10 Decembrie a putut fi sărbată în deplină libertate de tinerime. Și ea a sârbăto' frumos, încoflesit și la Cluj și la Iași și la București și la Cernăuți și la Chișinău și la Timșoara și la Oradea-Mare, peste tot locul unde avem Școli laalte!

La București s'a ținut încoflesită adunare la care au vorbit studenții Anghelescu, Nann, Paraschiv, Cronț, Georgescu, Iulian Sirbu, Zarna, Simionescu, Dănilăscu, și d'ra studentă Damitrescu, stărind pentru luptă și arătându-și credința lor mare în izbândă! S'au imprăștiat cântând: Pe-al nostru steag. Tre-când o ceată mare și prin strada Sărludar, au spart câteva geamuri (ochiuri de ferestri) la gazeta jidovărească „Dimineața” în semn de disprețul cel vrăducește ea și „Adevărul”, scrie în întregime de Jidani împotriva sufletului românesc.

La Cluj adunarea sărbătorească ținută în sala mare a palatului județan, a fost mișcătoare: Pe când vorbea studentul Novanu, a intrat în sală d. Profesor I. Cătuneanu, Președintele Regionalei „Ligii Ap. Naț.

Creștine” din Cluj, un suflet hotărît și luminat în lupta aceasta dreaptă a neamului. Bucuria tinerimii a fost foarte mare. Dî prof. Cătuneanu le-a vorbit, arătând că roadele luptelor studențești sunt și pân' acum foarte prețioase și d-sa se bucură că vede tinerimea statornică în gândul său cel nobil de luptă națională creștină! D-sa arată părerile melor învățați streini despre năcazul cu Evreii în alte țări, și încheie sârbând, că dacă Anglia are la 400 de eșglezi un Evreu, iar noi la... 7 Români unul, — nu putem să privim cu ușurință viitorul nostru aci!

La Iași a vorbit, încoflesit d. I. Gârneață, întrămat abia după lovitura cu piatra 'n cap ce l's'au dat la Chișinău; a vorbit studentul Tigariță, trimisul celor din București, I. Sava, G. Hozgan, preotul Hăncu și alții. Sara s'a jucat piesa de Georgescu „Vremuri de reatrîștel.” ogîndînd crimele jidanilor în zilele războaiului.

La Timșoara, 400 de studenți dela Politehnică după slujba la biserica din Cetate, au mers în convola (ritu de oameni) prin Fabrică și Cetate, la statula Lupoaicei, unde a vorbit studentul Fotlade. Apoi a cântat Hora Unirii și Marselieza, peste tot locul în umbra steagului tricolor.

La Chișinău studenții în teologie au sărbătorit la fel pomenirea zilei în care s'au hotărît lupta pentru apărarea neamului nostru, stacat și stăpânit de neamurile streine dintre hotarele țării. — Așa și la Cernăuți.

Ce mare pas spre bine e, ceea-ce putem azi veni cu bucurie: Că chiar și în Chișinău cel atît de înstrăinat, tinerimea ridică așa de frumos facla pu-ternică a luptei pentru neam!

Avem nădejdea altui viitor, mai bun, privind acestea toate!

Nu înfrelăsați

a vă înscrie în listele de alegători. Aceste liste, după cari se fac votările la alegeri de tot felul: alegeri la comună, la județ, alegeri de deputați, de senator, la Camerele Agricole, și altele, — se întocmesc în Decembrie pentru anul viitor.

Acolo unde deregătorile comunale sunt la locul lor, ele lau în listă pe toți locuitorii din comună cari au drept de vot după lege, și fără ca ei să ceară a fi luați. Dar pe locurile cele din primărie sunt sau nepăsători sau rânduitori, că lasă de rămau ne înscriși, ori li lasă chiar ei pe unii alții, și atunci acela în anul viitor nu mai pot vota.

Dă aceea e bine ca tot omul ce ste că are drept de vot să întrebe la primărie că el e luat în lista de alegători ori ba?, și dacă nu, să ceară a fi luat. — Cererea se face pe o hârtie pe care nu se cere timbru (stempele).

Listele de alegători trebuie să fie puse spre vedere la primărie. Ori-cine le poate privi și cerceta. Și ori-cine are drept a se cere nu numai pe sine, ci a cere luarea în listă a ori-cărui alt cetățean, despre care bugă de samă că a rămas afară pe nedrept. Încă ceva: Dacă vedeți că oarecine a fost luat pe nedrept în listă (vre-o listă care s'a știut „învărtit” pe unde trebuie), ori-cine are drept a cere ștergerea lui din listă!

Folosiiți vă de acest drept de supraveghere a listelor de alegători, făcând ca acelea să fie deplin bune. În contra a ce vedeți greșit în ele, înalțați recurs la vreme.

Din viața Partidelor.

Partidul Național-Tărănesc și Partidul Liberal, par'că se pregătesc de luptă. Și anul și altul nu țin samă de oboseală, nici de larnă, ci — țin adunări populare dese prin țară. Prin vorbirile ce le spun la acele adunări, se fulgeră anul pe altul, și amândouă trăz-neac — în guvern!

Partidul Național-Tărănesc a ținut o adunare la Brașov Dominecă în 5 Decembrie, vorbind acolo dnl Maniu, Valda, Ștefan Pop și alții, din partea Partid. Național, iar Mihalache, Megaru, Lupu, din a celui țărănesc. Dumineca trecută altă adunare la „Decla” în București.

Liberalii nu stau nici ei pe loc. Au ținut adunări în vechiul Regat, dar și dincoace de Carpați în mai multe locuri, slindu se a și câștiga aceea ce nu au și nu au avut pân'acum: cunoștințe bune și legături în popor.

Și unii și alții se silesc a „cucerii” dela celalalt pe cât mai mulți. Ici colca și izbuteac. De pildă, între liberali se găsește o ceată de nemulțămii adunați în jurul gazetei „Răspunderea” dela București. Aceștia și-au tot chemat pe mai mulți lor „la răspundere” pentru câte toate. Dar după ce au văzut că acela tec de par'că n'ar fi zis nime nimic, — ceata nemulțămii a făcut „stînga” împrejur și a trecut în partidul Național-Tărănesc.

În schimb cete de naționaliști, cari s'au obozit de atîta luptă de opoziție (de împotrivire tuturor guvernelor). — s'au înscriși la „Liberali”, despre cari se mai crede, că vor veni la guvern după Averescu. Printre cei ce trec la „Liberali” se scrie că va fi și dl Sever Bocu, deputat de Bănat naționalist.

— Di Iorga de asemenea ține conferințe culturale și în legătură cu ele statorțe collegături politice pentru Partidul pe care îl conduce, zicându-i tot „Partidul Național”, care cuprinde pe acei membri ai Partidului Național de pînă ieri, cari n'au trecut la amestecul cu țărăniștii.

— Partidul „Poporul”, cel acum la putere, încează să își întărească rîndurile și să și facă noui izvoare de venit, nu numai pînă e la putere, ci și pe când va fi în „opoziție”, în stare da împotrivire. — Între altele se silște să și întărească „presa” (gizetele partidului). În acest scop a dat porunci Prefecților să facă, ca Primăriile taturor comunelor să aboneze foaia oficială a partidului: „Îndreptarea”. E plin de șgenți pe sate, cari lau câte 600 Lei primărilor, lau și negustorilor și crîșmarilor, — deși acela spun că n'au vole pentru aceea foale...

Arderea Palatului Regal din București.

— Și o propunere frumoasă în legătură cu asta. —

Veste întîristătoare ne-a adus ziua de Joi în săptămîna trecută: Marți noaptea pe la cîșal 11, a izbucnit foc la Palatul Regal din Calea Victoriei, în București.

Focul a luat început în podul Palatului și se vede că a ars așa mocnit cîșeri întregi pînă ce pe la ora 11 a ținut afară pe la un colț al coperișului, pe unde și a făcut loc. Soldatul de gardă (Varda Curții) cum a văzut neșteptata și groznică arătare, a dat alarma și s'a telefonat posturilor celor mai apropiate de Pompleri (focari) din oraș, cari au și sosit îndată, — dar, durere, focul se încinsese așa de bine în pod, încât nu mai putea fi șfocot cu una cu două. Pomplerii și soldații veniți în ajutorul lor, au luptat cu adevărată credință și vitejie, — dar năcazul cel mare a fost, că — nu era apă destulă la îndemână, căci era tocmai la cîșal, când apa e luată pe 3 părți din conducta de apă, pentru a se aduna mai multă pe dimineața. Pînă s'a telefonat celor de afară, dela stația mare a apei, pînă acela au dat drumul la apă, și pînă aceea a ajuns în inima orașului, a trecut aproape un ceas, în care vreme pomplerii se ajotau cu prea puțină apă ce le sta la îndemână! Și pentru-ca răul să fie și mai deplin, cum dase pe frig, sufla un vînt rece și tare, care aștă și hrănea fiacările și le dădea putere de mistuire!

A ars coperișul întreg al Palatului, de n'a mai rămas nimic de el, — iar grinzile grele căzând pe plafon (pod), l'au spart și focul s'a coborât în minunatele sale de sus: în „Sala Tronului”, cea cu lucrurile cele mai prețioase ce le are Palatul Regal: Tronul Regelui și a Reginei, și o mobilă foarte prețioasă, tablourile (icoanele) de mare preț și tot ce ține de strălucirea unei Sale a Tronului...

Noroc că plafonul (podul) a flut de nu s'a surpat atâta timp, încât soldații și pompierii au avut vreme să scoasă scumpele Tronuri și Cutia cu Coroanele Regale și mobila cea neprețuită de scumpă, — așa că au ars doar perdelele dela ferestri, cari erau vechi și fără preț deosebit de mare, și câteva oglinzi minunate ce erau zidite în pereții salei, de nu se puteau laș ușor de acolo, — oglinzi foarte fine de sticlă de Veneția (cea mai fină din lume), de 4 metri de nalte și 8 metri de lungi, așadar fiecare oglindă cât un părete!

A ars și așa numita „Sală de Argint” cea care slujea ca prânzitor de paradă la zile mari, când M. S. Regele chema oaspeții aleși. Dar și lucrurile din această sală au fost scoase aproape toate din ghilera nimicitoare a focului.

Au mai ars vre-o două camere (odăi) vecine Salei Tronului, și marea Sală de așteptare din care lumea intra în Sala Tronului.

Focul a ars cu furie până la ora 1 din noapte, când pompierii s'angajă să așeze apă îndestulătoare, au putut purcede la înfrângerea lui.

La timpul cât apa lipsea și se scoteau lucrurile din sălile primejdute, o ceată de soldați a fost încercută în flăcări, focul închizându-le ieșirea! A fost o alipă de groază înfiorătoare. Dar pompierii au îndreptat toate fețele spre punctul ce le închidea ieșirea și l'au stăns și au scăpat pe brații soldați cari se primjduiseră împlinindu-și slujba cu credință.

În camerele (odăile) din jos, focul nu a stăbătat.

Totuși, azi Palatul Regal, corpul de zidire din Curte, e numai ziduri negre arse, ce stau triste cu creștele spre cer...

Se spun că focul a venit dela un așa zis „scurt circuit”, adică aprinderea sîrmelor (droturilor) pe cari merge lumina electrică. Dela sîrmă s'a aprins o grindă, uscată ca o toacă, pe care era prinsă sîrma, și grinda a ars încet-încet, până focul a cuprins toată lemnăria din pod.

— Sfatul Țării a votat a 2 a zi 20 milioane Lei pentru rezidirea părților arse ale Palatului.

— Pe Măscutarea Sa, care era abla a 2 a zi după operație, l'atins dureros știrea focului la Palat.

M. S. Regina a venit a doua zi dela Palatul din Cotroceni, și a intrat prin toate camerele arse și a stat un ceas întreg prin ele, ascultând lămuririle celor din jur asupra dureroasei întâmplări, — și cercetând lucrurile salvate (măntuite) de foc. S'a început îndată înscriserea într'un

inventar a tuturor lucrurilor scăpate de pelre, pentru a se asă-măna cu Inventarul în care sunt scrise toate câte se aflau în Palat, — ca din această asemănare, să se vadă ce a perit.

— Familia Regală nu se afla în acest Palat, căci Măscutările Lor își aveau Palatul Lor la „Cotroceni” (pe un loc desătat la o latură a Bucureștilor), de pe când erau numai Principe de Coroană și Principesă, — și nici după ce au urcat pe Tronul Regal, nu s'au putut despărți de casa în care și-au petrecut frumoșii ani ai juniei, ci au rămas până azi în acel palat. La acesta, din Calea Victoriei, M. Sa venea numai zilnic de lucru cu Ministrul, — aci fiind cancelariile (birourile) mari ale Curții și Arhivele. Acestea se afă în aripa dreaptă a Palatului, — pe când în aripa stângă se află Garda (varda) și alte cancelarii. Aceste 2 aripi au rămas neatinsse de foc. Nici corpul din Curte (adevăratul Palat Regal) nu a ars întreg, ci numai din rîndul de sus parte mare.

— În primăvară se va începe îndată refacerea lui.

O propunere frumoasă.

— Aflăm că deputații „Ligii Creștine” vor face propunere în parlament, ca noul Palat să nu se mai zidească numai cât a fost cel vechi (casă cu un singur etaj), ci să se zidească un Palat Regal aleva marelui, vrednic de numele și scopul său. Iar pentru a l putea zidi vor propune, ca Sfatul Țării să facă mare Chemare către toți Români, către toți cetățenii credincioși al țării și al Tronului, să deie cu toții mîna, ca să zidească noul Palat, fala țării, nu ca o casă zidită de Stat, ci din prinosul fiecărui fta bun al țării. Să nu se afle Român, mare sau mic, care să nu poată spune, că și el a dăruit o cărămidă, un pumn de nisip sau de var sau un cuiu, în noul Palat Regal!

Ce frumos ar ieși acest lucru. S'ar afla orașe, cari să dăruiască o fereastră (care va fi scumpă cât o casă cetățenească bună), altul o ușă, județ care să zidească singur un părete, om cu dare de mîna care să dăruiască o icoană scumpă, o oglindă, un scaun, — și așa mai partel!

Ar fi prilej de minunată arătare a dragostei poporului nostru pentru Domnul Țării și Casa lui!

Așteptăm să vedem pornirea.

Unele — altele.

A murit bătrânul Passici.

În marile războaie n'a fost țară cotropită de mai cumplite suferințe, ca Sîrbia. Iar cei cari o conduceau prin rînd de foc și de amar, erau: bătrânul ei Rege Petar (Petru) și marele său soț de muncă, înfătal Ministrul Passici, om frumos, cu față de patlă și cu suflet de mare Sărb, apoi Regele de azi Alexandru, pe atunci Principe de Coroană, viteaz și neobosit, ca și tatăl său. Passici a condus și noul stat mărit și botezat Jugoslavia, aproape tot timpul dela războiu

până azi, ținând cu mîna tare frâiele guvernării, și știind trece peste zguduirile adesea primejdioase pe care le făceau noului stat politic Croații, cu Radici al lor în frunte.

Obosit de marele număr de ani, — peste 80, — bătrânul cărmăciu ai Statului s'arb a încetat din viață și a fost înmormântat cu paradă mare, recunoscându l-se vrednicia chiar și de potrivnicii săi cei mai aprigi.

Barabás Béla, dat în judecată.

„Senatorul” Aradului, ales cu voia guvernului, cu înlăturarea vechinului luptător național Stefan C. Popp, e dat în judecată pentru sfîșierea Ungurilor împotriva Românilor și a statului român. Tribunalul a cerut Senatului să-l ridice dreptul de „imunitate” (de scutire, pe care l au parlamentarii) pentru a putea fi chemat în judecată.

Frumoși tovarășii de alegeri a avut guvernul...

Din Sfatul Țării.

Lupta de apărare națională este susținută cu tot mai multă vrednicie și stăruință și în Sfatul Țării, și nu numai de deputații „Ligii Apărării Naționale Creștine”, ci și de unii din alte partide, răpiți de dreptatea celor din Ligă. Iaca unele glasuri ce au răsunat frumos în ședințele din urmă ale Adunării Deputaților:

— În ședința dela 5 Dec. dl deputat Dr. Șumuleana (profesor universitar la Iași, deputat al „Ligii Creștine”) a respins vorba evreului Ebner care, spusese că în Universitățile românești s'a introdus „numerus clausus” (că adică se primește studenții de limbi streine numai în număr mărginit, restrâns). D sa arată că n'a d'evăr a grăit jupun Ebner chiar aci în fața Sfatului Țării (dar în afară de țară cu cât mai mult neadevăr va grăi, el și neamurile lui), că doar la Iași la medicină s'au 53 la sută evrei și numai 47 la sută creștini, iar la Farmacie s'au 52 evrei față de 44 români!

— În sed. dela 8 Dec. deputatul Lazar Popescu, din partidul guvernului, cere Ministrului de Interne să leă măsuri pentru a se da peste graniță „streinii” (de ce nu le spu pe nume?) cari au venit în țară cu pașapoarte false! Că e plină țara de ei!

Același se ridică împotriva gazetelor evreiești Adevărul și Lupta cari dau în chip anume falsificat (neadevărat) aceea ce se vorbește în parlament.

Dl Virgil Madgearu (țărăniat de al lui Marmorosch Blank) se ridică spunând: cereți măsuri numai împotriva unor anumite gazete, dar „Universul” de ani de zile nu dă vorbire de aici corecte, și împotriva lui nu se ridică nimenea.

Dl A. C. Cuză: Dv. atacați zărele naționale și apărări pe cele înstrăinate!

(Spune-mi cu cine te asociești și țipi spune cine ești!)

Prof. Găvrănescu (al Ligii) întreabă pe Ministrul Școlilor, ce măsuri are de gând să leă, și când?, împotriva elevilor răsvăriți dela Cernăuți, cari au cărit asupra profesorilor pentru că n'au dat calcuni după placul lor? Iar pe Ministrul de Interne, ce măsuri iaștelege să ia împotriva hoșdelor de evrei ce au atacat pe studenții la Chișinău?

Ministrul Petrovici e silit să recunoască, că de studenții ce erau în drum spre Chișinău s'au acățat (l-au provocat) o ceată de Evrei în gara Călărași, și de aci s'a pornit apol furtenă. Dsa va lua măsuri împotriva elevilor vinovați la Cernăuți și va face ordine în școală, — în afară e datoria Ministrului de Interne. — (Așadar chiar Ministrul mărturisește, că cel ce au deslășuit tulburările în Basarabia din prilejul mergerii studenților dela Iași la Chișinău, au fost Evrei).

— În ședința din 8 Dec. dl prof. Cuză fiind vorbă să se deie ofițerilor decorații cu medalia „Mihail Viteazul” (cea mai mare medalie dată celor ce au dovedit în război, în fața inamicului, cea mai mare vitejie) câte 25 jugăre de pământ, — cere să l-se arate lista celor ce vor primi acest dar național, — căci d-sa știe că nu toți căli au prețioasa cruce, au primit-o pentru fapte de arme în fața inamicului, și acelora nu l-se cade darul.

— Alt glas năstărnat s'a ridicat din ștrele partidului la putere, în vorbirea dlui deputat Dr. Sebastian Bornemisă. D sa scoate la iveală că Ardealul își are nevoile (treburile) lui deosebite și că s'au făcut greșeli peste greșeli de cel chemați, aducându-se chiar legi, în care era ascunsă câte o mică ură față de Ardeal... De aceea când e vorba de noile legiuri, atrage luarea aminte a celor ce le vor făuri, să țină samă de împrejurările deosebite din Ardeal. Spune că de 6 ani de zile nu s'a lucrat în dastul în ce privește nevoile (treburile) deosebite ale păturii țărănești. Arată, ca mărturie, ce scrie o foaie țărănească din Bănat „Cavântul Satelor”, care mărturisește, că avântul și naționalismul cel aprins de acum 8 ani (dela Unire), e azi foarte potolit, căci politicanismul (luptele partidelor între ele, hulinidu-se una pe alta) și l-a făcut de cap!”, încât zstăzi țărănimă se vede desblănată, o turmă fără păstor... Ea strigă cărturarilor ei: „Dați-ne lumina, faceți-ne mijloace de trai!”

Arată starea strămtorată în care se află gazetăria națională peste tot și cea populară în deosebi, în Ardeal, gazetărie cu mare vrednicie pentru dezvoltarea sufletescă a acestui popor, și cere sprînjul stăpînirii pentru eal Căci folle streine înfloresc, iar cele românești se ofilesc în Ardeal!

Dintre multele suferințe și nedreptăți de care e copleșit poporul românesc din Ardeal, pomeneste cea a „Liceului Aurel Vlaicu” dela Orăștie. Cere guvernului să facă tot ce știe, dar să așeze acest Liceu în o casă potrivită, cumpărînd casa ce o au spre acest scop ungurii la Orăștie.

Arată marea greșală politică, ce s'a făcut de guvernul trecut și se face și de cel de azi, de a-și căuta prin Ardeal răzlim în luptele lor politice, la străini. Pe poporul român trebuie să se razim partidele noastre politice și acest popor să fie ridicat la rolul mare ce l se cade ca popor conducător în stat! Prea s'au căutat (și s'au găsit!) mijloace, ca minoritățile (neamurile streine) să se îmbogățescă cu tot ce statul românesc putea să dea, în vreme ce de Români muncitori pe tărîmul economic nu s'a ținut samă nici odată! „Creditul Industrial” (marele așezământ pentru ajutorarea industrial) e dat împrumutat uriaș, dar nici 2 la sută nu s'au dat industriei românești, ci tot industriei și negoșului strein! Cere să se facă odată Românilor din Ardeal și Bănat dreptate, și

începuturile lor să fie ajutate! Să se caute toate mijloacele ce potință pentru a l ajuta și înțării! — La schimbarea legii administrative să se caute mijloacele de a face, ca în orașele din Ardeal și Bănat, Români să a-juungă a avea rolul pe care trebuie să l aibă într'o țară românească! Azi Români în orașele din Ardeal sunt umiliți la rolul cel mai rușinos, de a cere l voturile streinilor, începînd dela Evrei, până la Comuniști! Asta nu este îngăduit să mai dureze așa!

Pacea lumii.

China

e astăzi țara, nenorocit de mare, și pentru mărimea sa greu de a fi cărmănită, în care tulburările nu se mai sfârșesc. Sunt în mare parte tot urmările așăfărilor bolșevice și comuniste rusăști, — cari au făcut și în China răsturnări aproape la fel cu cele din Rusia. Să școală frate asupra fratelui vecin, un colț de țară asupra altuia, fără macar o țuță mare, de obște, peste tot. Ca și cum ai vedea pe Ardeleani răscolăți asupra Bănățenilor sau Muntenilor sau pe Moldoveni asupra Basarabenilor, în o nărozle peste toți.

Ca să se vadă unde duce o astfel de nebunie, e destul să pomenim, că, de pildă, orașul Sian-Fan a fost impresurat de trupele statului Canton, fără a putea fi cucerit, — și s'a ajuns în acest oraș la stări așa de triste, că soldații, apărătorii al orașului, lipsiți de ori-ce ajutor din afară, au ajuns a jăful prin oraș mai rău ca dușmanul cuceritor! Pe uliți e plin de stărvuri de animale moarte de foamce. Iar unii măcelari, după-ce nu mai e carne nici de cal, nici de căne, imbie, — carne de om! Așa spune o telegramă nouă din Londra.

Pentru N. Totu,

am mai primit:

Din Ludoșul-de-Murăș 570 Lei trimși nouă de fratele nostru bun Român și bun creștin Amos Herăția Popp, care l-a primit dela:

Amos H. Popp 100 Lei; Alex. Nistor (din Chimiteoiu) 100 Lei; Valeriu Căpușan și George Căpușan din Cheta de Murăș câte 50 Lei; Iuliu Vlăsa (Țicud) 30 Lei; Iacob Popp, Cheta de M. 30 Lei; — câte 20 Lei dela: I. Rus, (Ludoșul-de-Murăș), Aurel Muta, Vas. Hărnel, Anania Urcan, Adrian Butș, Augustin Cicoș, Petru Călușer, Adrian Nichifor, Victor Rechița și P. Stoica, — iar Monu Gligor 10 Lei, — toți din Cheta de Murăș.

Prin scrisoare îl arată toate doririle de bine și scăpare cu sănătate și izbândă din robie!

Din Luncaul (j. Severin) ne-a trimis fratele Romulus Nandroni, președintele org. „Ligii A. N. Cr.” de acolo, 100 Lei, primși câte 20 Lei dela: R. Nazdroi, I. Săndirescu, Dum. Pălcovi, Trifu Ionescu și I. Stoian, toți „Ligiști”, cari asigură pe tinerul arestat, că poporul pentru care s'a primejduit, este tot cu dnestul!

Din Țibucani-de-Jos (jud. Fălciuc, Moldova) ne-a trimis clăstitul nostru cetitor I. T. Ambrosie 70 Lei, primși dela: I. T. Ambrosie 20 Lei, Gh. I. Nistor 20 Lei, Th. I. Ambrosie 20 Lei, și N. I. Stoc 10 Lei.

Din Sănnicoleni-Mare ne-a trimis zelosul domn Perceptor V.

Prețul foilor noastre

în anul 1927.

Ținând samă de scumpirea ce ni se vestește de pe acum, a hârtiei, a tuturor materialelor tipografice și a lucrătorilor, — ne vedem siliți, împotriva dorinței noastre, a urca și noi prețurile acestor foi pentru anul viitor.

Totuși, ținând samă de lipsa de bani ce bântuie între țărani, ca și, de altfel, și printre domai până sus, — facem o ușoară urcare de **numai 20 Lei pe an.** Așadar vom da:

„Libertatea” cu „Foia Interesantă” și „Plugarul Luminat”, la oală, cu **Lei 170.** (față de 150 Lei cât erau în anul de față).

Pe jumătate de an **85 Lei,**
Pe un pătrar de an **45 Lei.**

Pentru aceia însă, cărora și atâta le e prea mult, și ar dori să aibă numai una din aceste foi, — le dăm și deosebite de oală: și anume:

„Libertatea” singură . . . cu **120 Lei.**
„Foia Interesantă” singură . . . cu **80 „**
„Plugarul Luminat” singur . . . cu **50 „**

„Libertatea” duce cu ea în fiecare săptămână pe cele 2 adausuri ale ei, „Foia Interesantă” sau „Plugarul Luminat” (acesta odată pe lună). Dar când dăm „Plugarul Luminat” nu putem da și „Foia Interesantă”.

— Pe cei ce abonează numai pe un pătrar de an (3 luni), li facem luăteri aminte, că au să trimită **Lei** pe acel timp, nu mai puțin, și că îndată ce li implinesc cele 3 luni, foile înceată a le mai merge, **ăă n'au trimis banii pentru mai departe.**

Rugăm plata, cât se poate, pe anul întreg, sau puțin pe jumătate. Plățile pe pătrar de an ne dau prea mult de lucru și ne fac multă încurcatură.

I. Farca, un foarte înimos Român, conducătorul mișcării cu „Soimii României”, încă 62 Lei, pe lângă cei 300 publicații de noi în Nr. 48. Suma a fost adusată (la indemnul d-sale) de un bun băiat, însușit pentru suferințele fratelui său din închisoarea dela Cernăuți, de Silviu Funar, — dela următorii:

V. I. Farca, Silv. Funar, Eutimie Sarateanu și Eremie Isac, câte 40 Lei; — câte 20 Lei dela: I. Florea G. Vasile, St. Staica, Elisa Kirisch, T. Comleşan, I. Petrascu, St. Iena, G. Ioanovici și Oprinescu; — iar dela Const. Lalea 12 Lei, Lazar Abradev 10 Lei, de tot 362. — Și adunarea de daruri se urmează în comună.

Deșara Eugenia Basarab, Valdei 100 Lei; deșara Dora David (Admin. „Libertatea”) 30 Lei; dl Const. Munteau, Bilca (Bacovina) 50 Lei; d. Iosif Micles, inv. dir. în Pustiniș, 100 Lei; Petru Budu, Comlăuș, 20 Lei; Adam Dumitrescu, Crișeni, 20 Lei; Moise Popovici, profesor, Beiuș, 30 Lei; Gh. Vasiliu, agricultor, Dolhasca (Moldova) 47 Lei.

De tot azi . . . Lei 1.199 —
Din Nr. trecut . . . 1.405 —
Total Lei 2.604 —

Cei mulți înaintel

O mare greșală.

— Scumpirea postei față de cărți și fol. —
Am tipărit în numărul nostru trecut noile taxe (plăți) ale postei, dela Anul nou încolo. Arătam, că pentru o scrisoare închisă se va plăti 4 Lei, în loc de 3 de azi, și că pentru fol tot 10 bani de 50 grame, ca azi, — etc.

Avem părerea de rău a vești, că — ne-am înșelat. Acel plan a ajuns în judecarea Consiliului consultativ (stătuitor) din Ministerul de comunicații, și acela, în o ședintă (înută sub președinția Ministrului Văleanu, a schimbat plăcuța comletel chibzătoare, sporind și mai mult prețul. Anume:

Pentru o scrisoare închisă se va plăti 4 Lei numai dacă e dată Loco (adecă pentru cineva din același oraș unde se pune ea la post) dar pentru o scrisoare ce merge încolo în țară, se cer 5 Lei!

Foile, (cari plăteau înainte de războiu un ban, după războiu 3 bani, apoi, anul trecut, 5 bani, și în anul de față 10 bani), li se cer **25 bani de număr**, de 2 ori și jumătate cât se pune azi, ceea ce e îngreunare neașteptată, care tulbură socotelile foilor. Când am chibzuit urcarea așa de ușoară e prețul foilor pe anul viitor, — am socotit plata de azi la post. Noua sporire, cu încodată și jumătate, ne răstoarnă isară socoteala.

Pentru cărți literare și școlare, se plătea 10 bani de 50 grame, — acum se cer **30 bani.** Aceasta schimbă tot negoțul de cărți, îngreunându-l foarte mult.

De pildă noi trimitem un Volum de Foile Interesantă, care e cam 500 grame de greu (cele vechi 600 grame) plătim pentru el 1 Leu și 6 Lei recomandarea. Acum, plătim taxa înfrelă, vom avea de plătit 3 Lei și 10 Lei pentru recomandare, de tot 13 Lei! Adaugă că omul, pentru a primi un volum, a avut cheltulală cu trimsul banilor, încă 4 Lei. Iaca 17 Lei cheltulală de post pentru a avea o carte de 25 Lei. Adecă îl urcă prețul la îndoit! — Și așa-l cu toate cărțile. Calendarele le prigonește și mai rău, acolo plătim azi 50 bani de 50 grame, iar dela Anul nou încolo 1 Leu de 50 grame. De 3 ori cât pentru altă carte literară.

Socotim de o mare greșală această scumpire peste măsură și dintr'odată a postei la cărți. Ea împedează răspândirea mijloacelor de cultură: cartea și folle.

Cumpărătorii de Calendare să grăbească a le avea înainte de Anul-nou. Din scumpirea postei, pot vedea, că după

11 an. de 1 calendar (grâu 50 gr.), se va plăti 1 Leu, față de 50 bani de azi, și taxa de recomandare va fi 10 Lei în loc de 6 de azi, — așadar după Anul-nou Calendarele vor fi mai scumpe. Căci posta nu le socoate „Cărți literare”, ci imprimare cu text deplină. (În unele orașe posta nu bagă de samă și le trimite ca „cărți literare”, dar noi plătim cât e legea: taxa deplină).

NOUȚĂȚI

Sănătatea M. S. Regelui s'a îmbunătățit după operație mult. Se hrănește mai bine, doarme destul de bine și Dectorii, cari în zilele când boala e mai îngrijitoare, dau în flecare zi un Buletin Medical (Instituțare a doctorilor) despre cursul boalei, — au aflat că nu e nevoie să se mai dea acele Buletine, — căci boala nu e mai îngrijitoare. Să-l dea Dumnezeu familiei și Țării deplin sănătos în scurtă vreme. S'a făcut pentru aceasta rugăciuni în bisericile din toată țara.

Pom de Crăciun. Școala primară de fete din Orăștie, avind sprijinul atât material, cât și moral al mai multor familii din loc, — aranjază și anul acesta serbarea „Pomului de Crăciun” Miercuri 22 Dec. la ora 4 și jumătate, cu ocaziunea căreia se va împărți îmbrăcăminte elevelor sărace.

Onor. public e poftit a lua parte la această serbare de bucurie a micelor odrasle.

Concertul din Ougr dat Sâmbăta trecută (12 Dec) seara de către soții Ioan Dămian, preot, și dna Alice Dămian, fostă cântăreț la Opera Regală din Berlin, a fost, pentru iubitorii de muzică, fericitul prilej a găsta două ore de cântare prestată de adevărați artiști. Programul a fost foarte interesant: nenumărate puncte de muzică clasică întretăsurate cu cântări naționale, toate scurte, încât atunci când cântărețul termina, își venea să-l spu: mai cântă, mai cântă!, mai ales că cântărea era așa de desăvârșită, plăcută urechii și inimii. Au fost deosebit duloase două cântări, una grăind de **bucuria instrăinatului ce-și regăsește patria** (era parcă povestea înășii cântărețului...) și alta de **dorul de patrie al instrăinatului** (era parcă povestea cântărețului...) — Publicul a silit pe cântăreți, prin stăruitoarele sale aplauze, să repeteze câteva puncte. Mulțumită artei cu care se executau cântările, publicul nici n'a băgat de samă cum au trecut două ore și jumătate și i-ar fi ascultat încă îndelung. — Aflăm cu plăcere, că după sfințele sărbători, distinșii cântăreți vor veni și la Orăștie să dea un Concert la fel.

In Utvin s'a ridicat, din dărnicia bunului popor de acolo, un frumos Monument (stălp de piatră de pomene) pentru amintirea celor 54 de fil ai comunei, jun și bărbai, căzuți pe toate fronturile în marele războiu. Deși fără să știe nici el bine ce și cum va fi, toți au mers la războiu cu nădejdea, ba cu credința tare, că pe urma acestui războiu va fi mai bine de neamul lor, — între ori ce fel de hotare s'ar afla el. Toți simțeau, că sângele pe care el îl vor vărsa, dacă li se va cere de soarte, nu va fi vărsat în zadar, — și această credință îl mângâia în amarul ce-l simțeau în sufletul lor, că merg să lupte sub steaguri atreline...

Pentru credința lor bună și

drept presimțitoare, pentru care s'au jertfit, — ei sunt pomeniți cu sfințenie de urmașii lor și li se ridică Monumente, cari să grăiască de ei din neam în neam.

La Utvin a vorbit frumos despre el, din prilejul desvârlirii Monumentului lor, la 5 Decembrie, d. protopop Dr. Țiucra dela Timișoara și d. inv-diriginte Caze. Popor mult din loc și jur a luat parte la cuvuloasa sărbare.

Iarnă grea prin America. Din Ontario se vestește, la 7 Decembrie, că pe acolo e așa o iarnă grozavă, că marele riu Santa-Maria, pe care umblă vapoare (ca pe Dunăre), a înghețat și a prins în gheț 121 de vase de negoț. Alte vase spărgătoare de gheață au cercat să deschidă drumul celorlalte, dar n'au isbatit, și până la primăvară nu e nădejde ca aceste vase să se mai poată mișca din loc.

A ars și marea Poșta Centrală din Iași în dimineața zilei de 11 Decembrie un foc puternic a izbucnit la Poșta Centrală din Iași, — care e o clădire uriașă. Cinci clasuri au luptat pompierei din toate stațiile de pompieri ai orașului și armate, și abia l'au putut birui. Pagubele sunt uriașe.

Renem rugarea noastră către Colindătorii de Crăciun: Să folosească prilegiul acestor zar, de a lega o faptă bună de „Colinda” lor: Să dăruiască venitul Colindăi, sau macar o parte a lui, pentru „Căminul Cultural” dela Iași și iar o parte pentru ajutorarea tizerului N. Totu din închisoarea Centrală din Cernăuți. Vor fi pomeniți cu laudă cei ce au înțeles această chemare a zilelor de încurajare a sufletului național, ce le trăim.

Mare păcat a săvârșit nenorocitul sergent de jandarmi Vasile Ștefănescu dela postul Cișca (jud. Cahul, în Basarabia) A venit într-o noapte beat bine acasă și a cerut celor 3 soldați jandarmi cei avea la post, de mâncare. Aceștia l'au dat ce au avut. Nu li a plăcut. A întrebat: Cine merge în satul vecin la secția din Cuhel, să-mi aducă ceva de acolo? Dol s'au înștilințat îndată, unul a stat o clipă pe gânduri, apoi s'a înștilințat și el. Dar sergentul amețit de beaură l'a luat la palmă că de ce nu s'a înștilințat într-o clipă. Apoi a cerut să se a ducă o bătă bună de afară. I-s'a

adus. A pus pe unul din cei doi să-l dea 20 de bâte pedeapsă. Acela l-a dat două, dar sergentul beat a zis: „Așa? Dal încet? Adă bătă”. Și l-a dat lui două bune, apoi s'a apucat de cei de jos dând cu o furie de fără beaură, până a rupt bătă de el! Apoi a adus alta mai grossă și l'a îmblățit pe nefericitul soldat până acela nu s'a mai putut scula de jos. I-a pus apoi și fere la pl-cloare, ca „să nu fugă”. Acela abia mai geasa jos și până dimineața la 5 a fost mort... Azi sergentul, jertfa beaurii, e el în lanșuri în temnița Diviziei de Infanterie din acea parte.

O bună creștină dorește a dăru o sfântă **Evanghelie**, cu literă latină, legată, unei biserici mai sărace ortodoxe. A se adresa la redacția noastră, care va trimite cererea la dăruitoare. (o) 1-2

„Foia Interesantă” nu am putut-o alătura la numărul de față, căci filad în pregătirea numărului de Crăciun, nu am avut puțința a scoate și „Foia Interesantă”. În schimb vom da-o pe Crăciun îndoit de mare și bogată.

Numărul de Crăciun

al „Libertății” cu adausul sale, începe a se trimite de aici încă de luni, pentru ținuturile mai depărtate, așa ca chiar și la poștele mai dela margini, să fie ajuns Mercuri, iar Joi sau Vineri să se afle la toate primăriile, pentru a putea fi împărțit abonaților chiar înainte de Crăciun.

Orașelor și comnelor cu posta în loc, li se trimite Mercuri și Joi, ca să li se împărțit Vineri în ajun. Cel ce vâd că foia lor nu a sosit, pe când a altera da, — să ne scrie îndată, ca să le trimitem alt număr în locul celui răcit sau luat de altceva. — Rugăm însăși vorbă la primărie sau la împărțitor, să nu dea altceva foia d-voastră, căci la numărul de sărbători lăcămesc mulți și-l iau pe nedrept dela cei cari în felle.

Automobilul Regelui, lovit de o trăsură. Joi în săptămâna trecută M. S. Regina, mergând seara dela Palatul Regal din Calea Victoriei spre Palatul dela Cotroceni, pe Bulevardul Elisabeta automobilul în care mergea, a fost ciocnit de o trăsură, care venind din o stradă laterală, voia să treacă grăbită peste bulevard, deși poliștii daseră semnalul de oprire. Trăsura a spart un fclinar și automobilului. Mânătorul ei a fost arestat.

Pentru toamnă și iarnă!

Atrag atențiunea on. public asupra magazinului meu de **manufactură** — bine asortat cu cele din urmă noutăți pentru sezonul de toamnă și iarnă, ca:

- Stofe pentru pardesuri bărbătești și de dame
- Stofe pentru paltoane bărbătești și de dame
- Stofe pentru costume bărbătești
- Stofe și catifele pentru dame
- Trusouri pentru mirese
- Tricotaje, fiantele, ciorapi și mănuși
- Plapome gata și de comandă.

Articole țărănești:

- Postavuri în toate colorile
- Postav alb (Abă) pentru pantaloni
- Camgarn-urii pentru jachete
- Plășuri pentru jachete
- Cărpe de jenile
- Cărpe de pluș cu clucuri în toate colorile
- Cărpe de bercă cu jenile și mătasă
- Cărpe de păr cu clucuri
- Stofe de mătasă pentru șorțari
- Șifone, Zeflurii, Barchete, Țesături, — precum și Farnituri potrivite pentru confecțiuni.

Cu prețurile cele mai joase ale zilei.

Vasile I. Vulcu
Sobeș (Alba).

CALENDARUL NAȚIONAL

al „FOII INTERESANTE”, pe 1927.

este gata, și s'a început trimiterea lui celor ce l'au cerut.

Ara, pe lângă partea calendaristică, toate datele și îndrumările ce le așteaptă cetitorul dela un Calendar: Posta, Telegraful, Telefonul, Scala timbreleor, Sărbătorile naționale; Mersul vremii și Pavețe economice la fiecare lună, — și celelalte.

Ilustrații (chipuri) are pe cari nu le găsești aiurea: Chipul *Căminului Cultural dela Iași* atâta cât era lucrat la 1 Octombrie 1926: zidite 3 etaje (al 3-lea rând peste cel de jos). E o bucurie a-l vedea. Ziditorii lui, vrednicii studenți ruincieri, se văd prin ferestri și pe zidurile în lucrare! Un chip al acestei „Case a nădejților noastre”, imposibilitate învâltirea Calendarului, altul, mai mare, în lăuntru.

Aduce apoi fotografiile (chipurile) celor 10 deputați ai Ligii Apărării Naționale Creștine, întâia dată a acestor luptători creștini, care a străbătut în Parlament, în frunte cu Steagul Nou ridicat de „Ligă”, ca însoțirea celor ce vor să vadă aici o Țară Românească ca adevărat a Românilor, și nu ca azi mai mult a străinilor, mai ales a Jidenilor.

Incolo felurite vederi din țară și din lăuntru mare, — apoi cetiri altele, pescii, schițe, nuvele, populara ș. a.

Cam se vinde Calendarul?

1 Calendar singur: cu 16 Lei.

Trimise pe poștă, franco-recomandat, fiind ari plata la poștă mult scumpită față de trecut, calendarele se trimit cu următoarele prețuri:

1 până la 5 exemplare, cu 20 Lei unul.

Dela 6—10 cu 15 Lei unul.

Dela 10 în sus, cu 12 Lei 50 bani unul, și peste prețul tuturoră izolată socotit, se adaugă 6 Lei taxa de poștă recomandată. (Așadar pentru 10 exemplare trimiși 125 Lei și 6 Lei recomandarea, de tot 131 Lei; — pentru 20 exemplare 256 Lei, și așa mai departe).

Toate se dau la poștă recomandată, adică asigurată că nu se vor pierde pe poștă și că ajung negreșit la mâna celui în drept.

Se trimite de aici în giro în care vine caserile.

Fără bani înainte veniți, nu se trimit. — Numai abonaților noștri vechi, cari au foaia de ani de zile și au plătit-o din timp, le trimitem, la cerere, câte 10—15 ex. pe cari să le plătească după vânzare, — oprindu-și 3 Lei la fiecare exemplar vândut, pentru osteneala lor. — Le vând cu 16 Lei unul.

A se trimite bani și cereri la:

Admin. „Libertatea”
Orăștie (jud. Hunedoara).

(4) 5—

Conziliul orașului Orăștie.

Nr. 2970—926 adm.

Publicațiune.

Consiliul orașului Orăștie, dă prin licitațiune publică verbală în aradă pe a. 1927, proprietățile sale de pe teritoriul orașului, și anume:

I. 1. Casele de locuit, date în chirie și până acuzau: casa din Zăvoia.

2. Casa de lângă școala de ucenici și podul lui Megyaszi, de peste râu.

3. Locuința parter, de lângă barbierele Wachel, din curtea Poliției.

II. 1. Pescuitul.

2. Grădini.

3. Livezi.

Licitația va avea loc în 18 Decembrie a. o. la ora 10, în localul primăriei.

Orăștie, la 8 Dec. 1926.

Herlea,
primar

(194) 1—1

Publicațiune.

Primăria comunei Cugir dă în aradă dreptul de adunat vană în târgul de marfă și de vite mărunte, pe timpul dela 1 Ianuarie 1927 până la 31 Decembrie 1927, prin licitație publică, care se va ține în 27 Decembrie 1926 ora 11 a. m.

Prețul de strigare pentru târgul de marfă e 20.000 Lei, pentru târgul de porci e 1000 Lei.

Licitația va fi cu oferte închise, conform art. 73-88 al regulamentului public pentru târgul de marfă, și orăștie și cu oferte închise pentru târgul de vite mărunte.

Condițiile de licitație se pot vedea în cancelaria primăriei comunale în orice oficioasă.

Cugir, la 8 Dec. 1926.

I. Băluț, primar. V. Motoșcă, notar.

(194) 1—2

Ucenici! La subșolanatul se primește un ucenic cu 4 clase primare, etatea dela 14 ani în sus.

Ioan Romoan, m. tâmplar în Orăștie.

(194) 1-3, (în față cu judecăt. de ocol)

Au sosit mărfurile de Crăciun!

Mare depozit de ghetă de zăpadă și de galoși în toate mărimile și de toate prețurile și blăniță de iepure de Congo, pentru șoșoni.

Toate ghetele de piele se vând cu preț scăzut foarte, — fără concurență!

Mare depozit de ghetă de piele pentru domni și dame, precum și galoși reticule, cu prețurile cele mai joase.

Toate părțile necesare pentru ghetă negre și colorate, în soiuri de piele indigenă și străină, — precum și material de tălpi clasa întâi, — cu prețuri solide de zi.

Ghetă de zăpadă și galoși purtați, se primesc spre reparare și se repară ieftin și fără greș, în:

Depozitul de piele și de Ghetă de fabrică:

RUDOLF KOOTZ, Orăștie.

(193) 4—5

TAUR, de un an și 5 luni, soim Simenthal, cu alb, picioarele albe, clasa I, — e de vânzare.

Postul, p. Simeria.

(194) 1—2 Rapelul Mare, p. Simeria.

Casă

cu atelier de brutărie

e de vânzare în Orăștie, strada Titu Maiorescu (Tamarilor mari) Nr. 21. Informații în casă.

(194) 1—2

Prefectura județului Hunedoara.

Nr. 20213—1926.

Publicațiune.

Not. Dr. Ștefan Câmpian prefectul județului Hunedoara, văzând deciziunea Ministerului de Interne Nr. 8100 I—1924 privind vânzarea cailor proprietatea județului; considerând, că caile licitație publică nu au fost valorizate, considerând, că între împrejurările actuale serviciul la județ cu caile și trăsură este imposibil, — deciden vânzarea cailor și obiectelor mai jos înscrise. În acest scop se publică licitație pe ziua de 31 Decembrie 1926 ora 10 a. m. la Prefectura județului Hunedoara camera Nr. 22.

Se vor vinde prin licitație:

1. 2 cai, unul negru 20 luni, unul armăsar negru 18 luni; prețul strigărilor 25.000 Lei.

2. O trăsură cu arceri cu bicla și țelpli de stule, prețul strigărilor 8.000 Lei.

a) Doritorii de a lua parte la această licitație, se vor înscris în scris, sigilate, adresate Prefecturii și cu indicarea pe copertă a ofertei.

b) Fiecare ofertă va putea face ofertă separată pentru cai și separat pentru trăsura și accesorii, dorind, că a depus o garanție de 10% la Percepția Deva.

c) Numărul cailor garanți nu se primește.

d) Prețul de cumpărare se va achita la percepția Deva după aprobarea de către Prefect a rezultatului licitației.

e) Oferta se poate face și sub prețul strigărilor.

f) Intrucât la licitație nu se vor prezenta cei puțin 2 ofertanți, acasta se va considera de egală.

g) Ofertele se vor înscris prefecturii cel mai târziu până la orele 9 a. m. din ziua licitației.

h) Ofertanții se vor prezenta la licitație personal, sau prin un împuternicit cu procură legală. Dat în Cabinetul nostru, Deva la 10 Decembrie 1926.

Dr. Câmpian Prefect. Căndrea Subprefect.

(194) 1—1

Cel mai bine asortat depozit de CRUCI ȘI MONUMENTE

petri negre de granit de Suedia, marmoră albă și albastră, precum și alte soiuri de petri, cu prețuri se

Simion Ștef, m. pietrar Orăștie, M.H. VI

(195) 3—10

De vânzare.

Un motor de 8 puteri care funcționează cu benzină și o betoză cu teer și o freacătoare de trifels. O moară de foc cu motor de 18 puteri, cu 2 pietri și locuință. Moara umbilă cu gaz. Toate în foarte bună stare, se vând căci proprietarului a murit.

Isaia Radu com. Buituriu, p. Hunedoara

2 învățăcei

se primesc la meseria de tăbăcar a subșolanului. Să aibă vârsta dela 15 ani în sus, școala primară cel puțin.

Arthur Schmidt (193) 3-3 m. tăbăcar, Orăștie

De vânzare

în Orăștie: o casă la piață, constând din vreo

16 camere de locuit,

apoi grajduri bune pentru 15—20 capete de vite, locuință spațioasă, cotrețe mari pentru porci, cură mare pentru cară, cărețe și fână în curte. Casa este cu etaj, cu 2 locuiri de prăvălie sub ea, cu front la piață și situată la colț a trei străzi, cu două intrări. Curtea e des pârțită prin o curte mare economică. Podurile locuințelor și a lemărilor sunt anume pregătite pentru păstrarea mai multor vagoane de bunuri. Sub locuințe se poate pune mari și bine construite. Curtea, parte o asfaltată, parte pavată cu piatră. Casa e bine situată, se vând din mână liberă, fără nici o sarcină pe ea.

Informații se pot lua dela proprietarul casei din Piața Reginei Maria, Nr. 30, din Orăștie.

O casă cu drept de

de mână liberă. Casa aceasta s'a început în anul 1925 și este în stare de locuit. Pădurile înconjurătoare de comană și lemnele nu transportă decât prin acea mână; E puțin și condițiile de locuit sunt foarte bune, se poate cumpăra nimic dintr'altă parte decât dela acea casă. Altă cură în comană nu este! Se vinde din cauza că proprietarul e bătrân. Informații mai detaliate se pot da de: Bucur Oprean în Cluj, p. Hășeg. (100) 2-6

Petri de moară

francezești, legați din bucăți, pentru mori ca aburi, gaz sugativ, etc. și pentru mori de apă dintr'o bucată, se capătă cu preț moderat și plătitibile și în rate, la Depozitul de lemne de construcții, țigla etc. al subșolanului:

Teodor Vulpă, Orăștie (j. Hunedoara) Telefon: Depozit Nr. 30 Locuință, 29 (191) 6—7

Alte de viață și tot felul de

Alte de viață și tot felul de vite de vie direct producătoare, bogată în rădăcini, de 1 și 2 ani, mai departe Riparia și vite de vie de 1 și 2 ani cu rădăcini, din aceeași soiuri vite nedă, se poate procura pe prețurile cele mai ieftine, la via

(194) 2—15 I. Szucs, Dismig, 31 (în Bihor). — Prețuri gratuite și franco —

BETIA SI STOMAC

Cine vrea să scape de patima aceasta uridică, să lăbească *Antibetialul Vărtos*, scutit legal, preparat de mult încercat, care depășește lașivul de beuturi spirituoase. Fără fără gust, se poate da pătimășului fără știrca sa. Mii și mii de scrieri de recomandare. 2 flacoane 360 lei prin ramburs.

— Spese postale și ambalaj în regie proprie. — Farmacia la „VULTURUL ALB” Nr. 33, Lugoj, Banat.